

ضوابط و استانداردهای طراحی خوابگاه دانشجویی

1) فضا های مورد نیاز جهت خوابگاه دانشجویی

۱. سالن ورودی

۲. اتاق نگهبان

۳. موتور خانه

۴. اتاق جهت سکونت دانشجویان

۵. نمازخانه مرکزی

۶. کتاب خانه مرکزی

۷. سالن ورزش

۸. دستشویی مرکزی

۹. حمام مرکزی

۱۰. آشپزخانه مرکزی

۱۱. بوفه دانشجویی

2) نور مناسب جهت فضاهای خوابگاه دانشجویی

۱) طبیعتا باید فضاهایی که در خوابگاه در نظر گرفته می شود چون فضاهای عمومی می باشد، لذا باید حتما نور گیری خوبی داشته باشد و امکان تهویه هوا نیز در فضا هایی مثل نماز خانه دستشویی حمام سالن ورزش نیز وجود داشته باشد لذا نورگیری فضا ها باید به شکلی باشد که هم نور غرب و هم نور شرق را به مقدار کافی داشته باشد.

نورها در معماری به دو نوع تقسیم می شود که عبارتست از:

الف) نور درجه یک: نورهایی مثل نور روز و نور خورشید را نور درجه یک می نامند که البته این نورها اگر به صورت مستقیم به فضای مورد نظر ما بتابد جزء نور درجه اول دسته بندی می شود.

ب) نور درجه دو: نور خورشید و نور روز جزء نور درجه دو می باشد اما با این تفاوت که این نور اگر به صورت غیر مستقیم به فضای ما بتابد جزء نور درجه دوم دسته بندی می شود مثل نوری که از یک نورگیر به فضای ما می تابد. البته باید این را مد نظر قرار داد که نوری که باید به اتاق خواب بتابد باید در گروه دوم یعنی نور درجه دوم قرار داشته باشد اما چون طراحی خوابگاه به صورت پلان آزاد می باشد لذا در طراحی شاید نتوان تمامی اتاق ها را در معرض نور درجه دوم قرار داد اما باید سعی شود تا اتاق ها و دیگر فضاهای ما نور مناسبی را عاید خود نمایند. اما لازم به ذکر است که خورشید هر روز از شرق طلوع و در نزدیکی غروب از غرب سرزمین ما غروب می کند و بدین جهت اگر با دید یک معمار به طلوع و غروب خورشید نگاه کنیم به این نتیجه می رسیم که خورشید ما بین صبح در قسمت شمال شرقی ساختمان ما قرار دارد و در هنگام ظهر به قسمت وسط آسمان می آید و در نزدیکی بعد از ظهر آرام آرام به سمت بدنه غربی ساختمان ما می آید تا به سمت مقصد خود رود اما لازم به ذکر است که نوری که در صبح به ساختمان ما می خورد مطمئناً به قسمت شرقی آن می تابد و بدین جهت که نور صبح برای ما ایرانیان دلنشین تر است لذا باید قسمت بدنه شرقی و شمال شرقی خوابگاه ما داری پنجره هایی با وسعت سطح بیشتری نسبت به بدنه غربی ما باشد و این طبیعی است که بدنه غربی ساختمان ما در هنگام بعد از ظهر نور مناسبی را تامین نخواهد کرد و نوری که عاید فضاهای ما می شود نوری است که قسمت زیادی از ساختمان ما را در بر می گیرد و به خصوص در تابستان بسیار برای فضاهای ما که یک خوابگاه است آزارنده خواهد بود پس با وجود توضیحات بالا لازم است که فضاهای که کاربری آنها زیاد بالا نیست مثل موتور خانه یا اتاق نگهبانی در قسمت غربی ساختمان قرار گیرند تا نور خورشید کمتر به افرادی که در خوابگاه مشغول زندگی هستند آزار برساند.

3) سرانه فضاهای خوابگاه برای ۵۰ نفر

نام فضاتعداداندازه تقریبی تعداد افراد استفاده کننده

سالن ورودی ۱۳۰ الی ۴۰ متر ۵۰ نفر

اتاق نگهبانی ۱۱۰ الی ۱۲ متر ۲ الی ۳ نفر

آشپزخانه مرکزی ۱ الی ۱۵ متر کلیه دانشجویان

موتور خانه ۱ الی ۱۵ متر ۲۰ متر

نمازخانه مرکزی ۱ الی ۵۰ متر کلیه دانشجویان

کتاب خانه مرکزی ۱ الی ۷۰ متر کلیه دانشجویان

سالن ورزش ۱ الی ۸۰ متر کلیه دانشجویان

اتاق دانشجویان ۱۲ تا ۱۵ متر ۴

دستشویی مرکزی ۱/۱۰۲۰ الی ۱/۵۰ متر ۵

حمام مرکزی ۱/۱۰۲۰ الی ۱/۵۰ متر ۵

بوفاه دانشجویی ۱۵ الی ۲۰ متر

ریز فضاهای مورد نیاز برای طراحی خوابگاه:

اداری:

اتاق سرپرستی - نگهبانی - اتاق بهداشت - اتاق مشاور

رفاهی:

سالن ورزش - سالن مطالعه - نمازخانه - سالن سمعی بصری - سایت کامپیوتر - سالن سمعی بصری - سالن اجتماعات

بوفاه

سالن نقشه کشی (اگر برای دانشجویان فنی خوابگاه طراحی می کنید)

خدماتی:

آشپزخانه

سرویس بهداشتی

حمام

رختشویخانه

سلف سرویس مرکزی و سالن غذا خوری

تراس خشک کردن البسه (البته ترجیحا به صورت جداگانه برای هر اتاق و یا سوئیت)

اقامتی:

اتاق های خواب

سوئیت دانشجویی ویژه دانشجویان ارشد یا رشته های خاص

سوئیت مهمان

سوئیت سرپرستی

سوئیت نگهبانی

توصیه های طراحی:

- ۱) اتاق های خواب بایستی به گونه ای طراحی شوند که همگی دارای نور طبیعی روز بوده و از لحاظ جهت گیری اقلیمی در جهت مناسب از نظر تابش خورشید و وزش باد غالب باشند
- ۲) از لحاظ طراحی داخلی اتاق های خواب بایستی طراحی چنان صورت گیرد که هنگام استفاده از تخت خواب نور مصنوعی موجود برای هیچکدام از ساکنین ایجاد مزاحمت نکرده و حریم خصوصی آن ها حفظ شود
- ۳) هنگام طراحی اتاق ها برای هر ۳-۴ اتاق یک لابی کوچک جهت نشستن و اجتماعات دوستانه ایجاد شود
- ۴) در ورودی اتاق های خواب به گونه ای طراحی شود که علاوه بر ایجاد فضایی ویژه کفش و تعویض لباس به گونه ای که دید نداشته باشد فضای داخلی اتاق از بیرون قابل رویت نباشد
- ۵) اتاق سرپرستی بایستی دید و تسلط کافی برای کنترل مجموعه را داشته باشد و تا حد امکان رفت و آمد ها را کنترل نماید البته به گونه ای که احساس ناخوشایندی را برای ساکنان خوابگاه ایجاد نکند
- ۶) فضاهای رفاهی مانند سالن ورزشی که به دلیل نوع کاربری و ازدحام جمعیت استفاده کننده آلودگی صوتی بالایی دارند بایستی در مکانی طراحی شوند که برای بخش اقامتی ایجاد مزاحمت نمایند.